

การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

Empowering Accounting Efficiency and Effectiveness by Using Software Package for Village and
Urban Community Fund of Municipal Area
in Chiang Khong District, Chiang Rai Province

สุนิสา รัตนประยูร (Sunisa Rattanaprayoon)

สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ผู้แต่ง: อีเมล: meaw_2630@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปของกองทุนหมู่บ้าน โดยการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปมอบให้กลุ่มตัวอย่าง คือ กองทุนหมู่บ้านตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 16 กองทุน โดยให้แต่ละกองทุนนำโปรแกรมไปทดลองใช้จริง และประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เปรียบเทียบระหว่างการจัดทำบัญชีด้วยมือและใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ t – test ในการทดสอบสมมติฐาน 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถทำตามหน้าที่ที่ต้องการได้ ด้านความเชื่อถือได้ของระบบ ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบัญชีของกองทุน ด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

ผลการวิจัยจากการติดตามประเมินผลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่นำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปใช้จริง มีเพียง 10 กองทุน และได้ทำการประเมินเพิ่มเติม คือให้สมาชิกผู้รับบริการจากกองทุนหมู่บ้านตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับบริการจากกองทุน และการประเมินคุณภาพของโปรแกรม พบว่า จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 ด้าน ทุกด้านยอมรับและเป็นไปตามสมมติฐาน คือ คณะกรรมการมีความพึงพอใจ ในการทำบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์สูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยระบบมือ เพราะเป็นระบบที่เข้าใจง่าย สามารถทำบัญชีด้วยตนเองได้ตามขั้นตอนของระบบ โปรแกรมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และประสิทธิผลด้านการปล่อยกู้และเก็บชำระหนี้ การออมทรัพย์ โปรแกรมสามารถคำนวณได้โดยอัตโนมัติ ไม่ผิดพลาดและทราบผลทันที ประหยัดเวลา ประหยัดทรัพยากร และรวดเร็ว ผลการประเมินคุณภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในระดับมาก และการประเมินความพึงพอใจจากสมาชิกผู้รับบริการจากกองทุนสูงขึ้น

คำสำคัญ : การจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป, กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, ประสิทธิภาพ, ประสิทธิผล

Abstract

The aim of this study was to examine accounting efficiency and effectiveness empowerment by using software package for village fund. The sampling group receiving the training on using accounting software package consisted of 16 village funds from Sathan subdistrict, Chiang Khong district, Chiang Rai province. The program was conducted by using actual trial and valuating their satisfaction towards the software package by responding to the questionnaire and interview. The manual accounting and automated accounting using software package were compared by using t-test for hypothesis testing in regard to 4 domains of use; system capacity, system reliability, efficiency and effectiveness of the fund's accounting software package, and efficiency on achieving objectives. The results indicated that the use of automated accounting software package promoted better efficiency and effectiveness than the use of the manual accounting.

The results revealed that only 10 village and urban community funds actually implemented the accounting software. Also, the evaluation on the satisfaction towards the software showed that the mean scores on satisfaction among of the village funds committee towards manual accounting versus automated accounting software package against the 4 domains, the results agreed with the set hypothesis in that the village funds committee held higher satisfaction towards the automated accounting software package than that of the manual accounting because it was easily understanding software and could process the accounts by own self by following the step of software. The software package could response to the need of users. The software package could calculate automatically the loans, the debt collecting, the saving without mistakes and got sudden result, time saving, resources saving and working. The evaluation results on quality of the accounting software package indicated that the village funds committee members showed high level of satisfaction and the village funds members also expressed high level of satisfaction towards the service of village funds management.

Keywords : Accounting Software Package, Village and Urban Community Funds, Efficiency, Effectiveness

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน และเป็นแหล่งเงินทุนในการสร้างอาชีพและบรรเทาเหตุฉุกเฉินความจำเป็นเร่งด่วน โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านบริหารจัดการกันเอง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมาจากการเลือกสรรของสมาชิก ซึ่งต้องมีความโปร่งใสในการจัดการการเงินและบัญชีของกองทุน เพื่อแสดงถึงฐานะทางการเงินและความก้าวหน้า ว่าตรงตัวหรือตกต่ำ (สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2558 : ออนไลน์)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศ มีกองทุนกว่า 79,255 กองทุน ในจังหวัดเชียงรายมีจำนวนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 1,796 กองทุน ประกอบด้วยกองทุนหมู่บ้าน 1,750 กองทุน กองทุนชุมชนเมือง 46 กองทุน (สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2558 : ออนไลน์) จากการสำรวจกองทุนหมู่บ้านกลุ่มเป้าหมาย ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีกองทุนหมู่บ้าน 16 กองทุน ในเบื้องต้นพบว่าทุกกองทุนมีระบบบัญชีที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพในการทำบัญชีด้วยมือ คือ มีความล่าช้าและผิดพลาดบ่อย คณะกรรมการกองทุนไม่มีความรู้ด้านบัญชีเท่าที่ควร จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้าน คือ ระบบบัญชียังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น สมาชิกรายไหน ปล่อยกัเมื่อวันที่เท่าไร บางครั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านลืมนัดบันทึกบ้าง ซึ่งทำให้การคำนวณดอกเบี้ยเกิดการผิดพลาด ส่วนงบการเงินตัวอย่างเช่น งบแสดงฐานะทางการเงินบางครั้งทำไม่สมดุล ไม่ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องจ้างผู้มีความรู้ความสามารถมาทำให้ จึงทำให้ไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด(ส่วน ทาเหล็ก, สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2558)

จากสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เป็นการทำให้บัญชีด้วยมือ ไม่ใช่โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปในการจัดทำบัญชี ทำให้เกิดความผิดพลาดในการจัดทำบัญชีและไม่เป็นระบบ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปให้กองทุนทดลองใช้ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้เป็นอย่างดี ในด้านของการพัฒนาการจัดทำบัญชีของกองทุนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เนื่องจากโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปสำหรับกองทุนหมู่บ้านโดยเฉพาะ จากการศึกษางานวิจัยของ วัฒนา ยืนยง (2555) เรื่องการขยายผลโปรแกรมต่อยอดซอฟต์แวร์ระบบบัญชีเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านลงสู่ชุมชน พบว่า การสร้างเครื่องมือเพื่อจัดการข้อมูลในการบริหารกองทุนหมู่บ้านในระดับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นตอบสนองการใช้งานกองทุนหมู่บ้านที่มีศักยภาพต่ำในการจัดการข้อมูลกองทุนหมู่บ้าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะต่อยอดงานวิจัยขยายโปรแกรมซอฟต์แวร์ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เพราะเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านบัญชีก็สามารถเรียนรู้การใช้โปรแกรมได้ง่าย ระบบไม่ซับซ้อน โดยทำการเปรียบเทียบการใช้งานโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปแบบคู่มือไปกับการทำบัญชีด้วยมือ เพื่อประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจากการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปกองทุนหมู่บ้านและความพึงพอใจของผู้รับบริการกองทุนหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยเปรียบเทียบกับการทำด้วยมือ และประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจากการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป
2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยต่อยอดในการพัฒนาขีดความสามารถของโปรแกรม
3. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบบัญชีของโปรแกรมสำเร็จรูปกองทุนหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่กองทุนหมู่บ้าน

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปสำหรับกองทุนหมู่บ้านไปใช้ในการจัดการด้านบัญชีว่าดีกว่าการทำบัญชีด้วยมือหรือไม่อย่างไร เช่น ช่วยลดความยุ่งยากและซับซ้อนของกระบวนการบัญชี ให้มี

ความถูกต้องรวดเร็ว ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ดังนั้นจึงมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

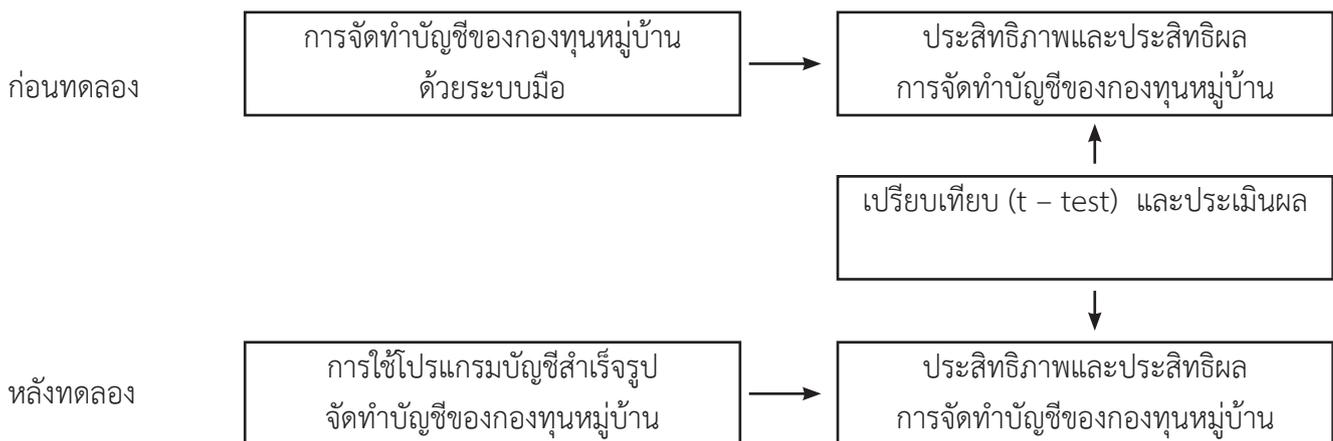
สมมติฐานที่ 1 ความสามารถทำตามหน้าที่ที่ต้องการได้ (Functionability) วัดจากระดับความเหมาะสมในงานการทำงานที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ และมีระบบความปลอดภัย โดยการใช้ระบบคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

สมมติฐานที่ 2 ความเชื่อถือได้ของระบบ (Reliability) มีอัตราความผิดพลาดต่ำ สามารถกู้คืนระบบได้เมื่อเกิดปัญหา โดยการทำบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

สมมติฐานที่ 3 ประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน (Efficiency) สามารถวัดได้โดยคำนึงถึงการใช้เวลาและทรัพยากรน้อยในการปฏิบัติงาน โดยการทำบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

สมมติฐานที่ 4 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (Effectiveness) กระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายหรือ นโยบายที่กำหนดไว้ โดยการทำบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี

ณัฐโชค คาพะยอม และคณะ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบบัญชี หมายถึงระบบการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินที่เป็นเอกสารต่างๆ รายงานทางการเงินที่เป็นหลักฐานต่างด้านบัญชี ตลอดจนวิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการบันทึกบัญชี ที่ได้นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้กิจการสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเสนอข้อมูลต่อผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

แนวคิดเกี่ยวกับบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2558) ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเงิน โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมเงินออม และเงินกองทุน 1 ล้านบาท นอกจากนี้บุคลากรที่มีหน้าที่ในการบันทึกบัญชีของกองทุน โดยส่วนใหญ่มิได้จบการศึกษาทางด้านบัญชีโดยตรง ทำให้ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามคู่มือการทำ

บัญชีและรายงานสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงต้องมีการปรับเปลี่ยน เพื่อความเหมาะสมและความสะดวกของผู้ที่มีหน้าที่บันทึกบัญชี ดังนั้นระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจึงมีส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือสมุดบัญชีและเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และวิธีการบันทึกบัญชีและรายงานทางการเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อนันท์ งามสะอาด (2554, หน้า 1) อธิบายว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงกระบวนการดำเนินงานที่มีลักษณะในด้านการประหยัด ได้แก่ ประหยัดต้นทุน ประหยัดทรัพยากร และประหยัดเวลา เสร็จทันตามกำหนดเวลา มีคุณภาพ และ วชิรินทร์ ชวัญพะงุ่น (2553) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง แนวทางหรือวิธีการกระบวนการหรือตัววัดนั้นสามารถตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดีเพียงใด การประเมินประสิทธิภาพต้องประเมินว่าสามารถบรรลุความต้องการได้ดีเพียงใดด้วยการใช้แนวทางที่เลือกการนำไปปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับข้อดีของการจัดทำบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์

บุตรี บุญโรจน์พงศ์ (2558) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของมนุษย์ และปัจจุบันคอมพิวเตอร์ได้กลายเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์และธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะธุรกิจที่ต้องมีการจัดเก็บข้อมูลปริมาณมาก ๆ และธุรกิจที่ต้องการความถูกต้องแม่นยำในการตัดสินใจและดำเนินงาน ในอดีตการจัดทำบัญชีจะถูกจัดทำโดยนักบัญชี รูปแบบการจัดทำบัญชีเป็นการจัดทำด้วยมือ ผู้ทำบัญชีจะทำการบันทึกรายการค้าลงในสมุดบัญชี รวมถึงการจัดทำบัญชีแยกประเภทด้วยตนเองก่อนที่จะออกมาเป็นรายงานทางการเงินของกิจการ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ บางครั้งพบข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชี และหรือเกิดความล่าช้าในการเสนองบการเงิน คอมพิวเตอร์จึงเข้าไปมีบทบาทเป็นส่วนใหญ่เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ คือ ระบบบัญชีที่รวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ระบบบัญชีจึงเป็นระบบหนึ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ดังนั้น รูปแบบการจัดทำบัญชีจึงได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปโดยมีการนำระบบคอมพิวเตอร์และระบบโปรแกรมบัญชีมาประยุกต์ใช้กับงานบัญชี เพื่อช่วยให้ข้อมูลที่ผู้บริหารได้รับมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ รวมทั้งรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ตลอดจนมีระบบควบคุม ตรวจสอบได้ง่ายและป้องกันความผิดพลาดได้

แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เอกพงศ์ มุสิกะเจริญ (2558) ได้กล่าวว่า ในสภาวะปัจจุบันชุมชนสามารถเข้าถึงความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับแนวทางอื่นๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และนำไปสู่ระบบการรวมกลุ่มชุมชนที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในความหมายโดยทั่วไป คือการดำเนินการเพื่อให้เทคโนโลยีถูกส่งออกจากแหล่งเดิมไปยังปลายทางที่เป็นเป้าหมายหรือผู้รับที่เป็นเป้าหมายอันได้แก่ผู้นำเทคโนโลยีเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) คือ การส่งเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นรูปของความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลแนวคิด แนวปฏิบัติ ไปยังผู้รับเป้าหมาย ปลายทาง เพื่อต้องการให้เกิดผล 2 ประการคือ

1. ตอบสนองความต้องการและความจำเป็นเฉพาะของบุคคลเป้าหมาย และ
2. บุคคลเป้าหมายสามารถนำเทคโนโลยีหรือความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพ

สูงสุด

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในระยะแรกๆไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่นการลงทุนเพื่อการใช้เทคโนโลยีทางด้านของผู้รับเทคโนโลยี ความต้องการในการใช้แรงงานสำหรับการใช้เทคโนโลยี รวมถึงความพร้อมของผู้รับเทคโนโลยีในด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง แต่ต่อมามีแนวคิดว่าการถ่ายทอดเทคโนโลยีต้องมีความสอดคล้อง และเหมาะสมต่อสถานการณ์ เงื่อนไข ตลอดจนสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่ของผู้รับด้วย จึงเรียกการถ่ายทอดเทคโนโลยีลักษณะหลังว่าเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ซึ่งเมื่อได้รับการถ่ายทอดไปแล้ว ผู้รับก็สามารถจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

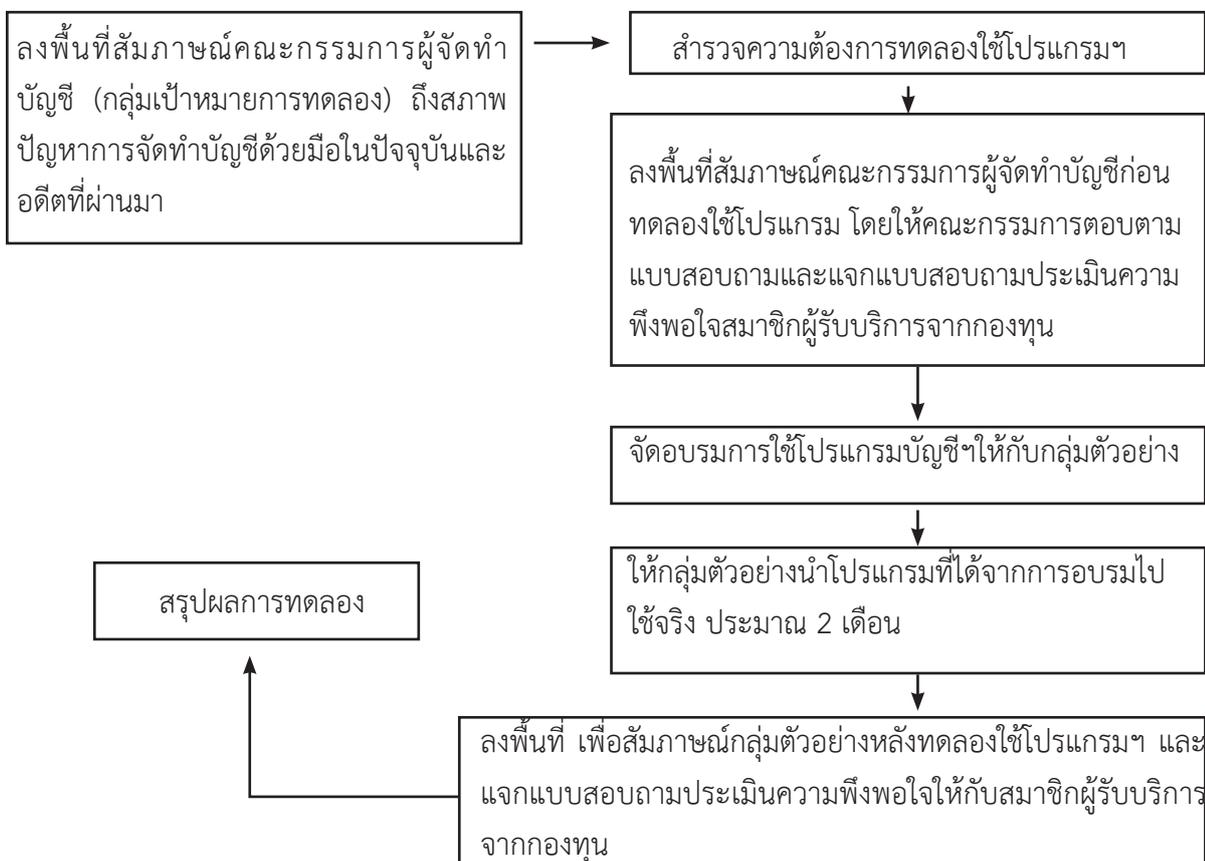
ยิวพาพร พลเวียง (2550, หน้า 2) ศึกษา “การประเมินการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภทของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ สตท.7(เชียงใหม่)” ศึกษาการประเมินและปัญหาของสหกรณ์ในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ได้รับประโยชน์ และมีความพึงพอใจในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภทมาก โปรแกรมช่วยลดขั้นตอน ลดเวลา และข้อผิดพลาดในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ สามารถใช้ข้อมูลรายงานงบทดลอง รายงานงบการเงิน และรายงานต่าง ๆ จากโปรแกรมมาใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ได้ดี การจัดทำบัญชีเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน

จิตต์อารีย์ กนกนรินทร์ (2551, หน้า 6) ศึกษา “การพัฒนาระบบสารสนเทศ ในส่วนงานงบประมาณ พัสดุ การเงิน และบัญชี กรณีศึกษา หอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบและเขียนโปรแกรมและทดสอบระบบและนำระบบมาใช้ เพื่อช่วยลดขั้นตอนการทำงาน ถูกต้อง สะดวกต่อการใช้งาน และสามารถเป็นแหล่งข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารได้รวดเร็วทันต่อเวลา และมีคู่มือการใช้งานโปรแกรม จากการศึกษาพบว่า โปรแกรมระบบบัญชีดังกล่าวได้ ออกแบบได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน และช่วยลดขั้นตอนการทำงาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 เดือน ตั้งแต่ พฤศจิกายน 2558 – มีนาคม 2559 ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ คณะกรรมการที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านตำบลสถาน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 16 กองทุน และสมาชิกผู้รับบริการจากกองทุนหมู่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น 2,344 คน กลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่ใช้ในการศึกษา คือ 349 คน การสุ่มตัวอย่างสมาชิก โดยใช้ทฤษฎีของ Taro Yamane นำมาหาค่าเฉลี่ยระหว่างค่าตามตาราง และใช้คำนวณตามสัดส่วนของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งก่อนและหลังทดลอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปสำหรับกองทุนหมู่บ้าน โดยการเปรียบเทียบกับกรจัดทำบัญชีด้วยมือ ตามสมมติฐาน 4 ด้าน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1 นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 2)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปกองทุนหมู่บ้าน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งก่อนและหลังการทดลองใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้อง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard deviation (S.D) สถิติ t - test แบบ dependent

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และข้อมูลเพิ่มเติมโดยการประเมินสมาชิกผู้รับบริการจากกองทุน และประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมเพื่อนำปรับปรุงและพัฒนา

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยสถิติ t - test แบบ Dependent คือ การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ระหว่างการจัดทำบัญชีด้วยมือและหลังทดลองการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปใช้ในการทำบัญชี โดยเปรียบเทียบใน 4 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ด้านความสามารถทำหน้าที่ที่ต้องการได้ (Pretest - Posttest)

ด้านความสามารถทำหน้าที่ที่ต้องการได้	mean Posttest	mean Pretest	D (ผลต่าง)	t - test	p - value
1.ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่ใช้สามารถบริหารจัดการด้านการจัดทำบัญชีได้เป็นอย่างดี	4.80	2.70	2.10	9.00	0.000***
2. ข้อมูลมีความถูกต้อง แม่นยำสูง	4.90	2.70	2.20	16.50	0.000***
3. สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังทางบัญชีได้	4.90	3.10	1.80	7.22	0.000***
รวม	4.87	2.83	2.03	10.91	0.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (***) p < .001)

ด้านความสามารถทำหน้าที่ที่ต้องการได้ ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป (mean = 4.87) เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลอง คือการจัดทำบัญชีด้วยมือ มีความพึงพอใจ (mean = 2.83) แสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$ ($t = 10.91$) คือกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

อภิปรายผล ด้านความสามารถทำตามหน้าที่ที่ต้องการได้ สมมติฐานที่ 1

ก่อนทดลอง ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านยังไม่เป็นระบบ ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีได้ครบถ้วนตามที่ต้องการ เช่น สมาชิกรายไหน ปล่อยกู้เมื่อวันที่เท่าไร บางครั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านลืมหักบัญชี ซึ่งทำให้การคำนวณดอกเบี้ยเกิดการผิดพลาดได้

หลังทดลอง โปรแกรมสามารถตอบสนองต่อความต้องการของกองทุนได้อย่างครบถ้วนในระดับที่น่าพอใจ ข้อมูลทางบัญชีสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ง่ายขึ้น เพราะข้อมูลที่ต้องการอยู่ในโปรแกรมทั้งหมด ได้แก่ ประวัติการกู้เงิน การชำระหนี้ หรือการออม คำนวณดอกเบี้ย สรุปลงและรายงานงบการเงินได้อย่างถูกต้อง ระบบมีความปลอดภัย มีคณะกรรมการผู้จัดทำบัญชีเท่านั้นที่มีรหัสผ่านเข้าระบบได้ ดังนั้นจึงสรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คณะกรรมการผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

ตารางที่ 2 ด้านความเชื่อถือได้ (Pretest - Posttest)

ด้านความเชื่อถือได้	mean Posttest	mean Pretest	D (ผลต่าง)	t - test	p - value
1. มีการทำงานที่ผิดพลาดต่ำ มีความถูกต้องแม่นยำ	4.90	2.60	2.30	8.84	0.000***
2. การจัดทำบัญชีด้วยมือมีความสามารถในการแก้ไขข้อมูลได้เมื่อเกิดปัญหา อย่างเป็นระบบ เปรียบเทียบกับด้านโปรแกรมมีความสามารถกู้คืนระบบจากการสำรองข้อมูลได้เมื่อเกิดปัญหา	4.80	2.70	2.10	9.00	0.000***
3. การแสดงข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง เช่น งบการเงินแสดงข้อมูลที่ถูกต้อง	4.90	3.00	1.90	10.59	0.000***
รวม	4.87	2.77	2.10	9.48	0.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (***) $p < .001$)

ด้านความเชื่อถือได้ ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป (mean = 4.87) เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลอง คือการจัดทำบัญชีด้วยมือ มีความพึงพอใจ (mean = 2.77) แสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$ ($t = 9.48$) คือกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

อภิปรายผล ด้านความน่าเชื่อถือได้ของระบบ สมมติฐานที่ 2

ก่อนทดลอง กองทุนหมู่บ้านยังไม่เป็นระบบ เช่น เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีบางครั้งมีไม่ครบถ้วนหรือสูญหาย มีการบันทึกข้อมูลย้อนหลัง คือบันทึกข้อมูลบางอย่างที่จำได้เท่านั้น

หลังจากทดลอง โปรแกรมที่ใช้เป็นระบบที่น่าเชื่อถือ แสดงข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง มีการทำงานที่ผิดพลาดต่ำหรือแทบจะไม่มีผิดพลาดเลย สามารถกู้คืนข้อมูลจากระบบได้เพราะมีการสำรองข้อมูลไว้อยู่เสมอ ดังนั้นจึงสรุปว่า เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ระบบมีความน่าเชื่อถือในการทำงาน ข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วน คณะกรรมการผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

ตารางที่ 3 ด้านประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน (Pretest - Posttest)

ด้านประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน	mean Posttest	mean Pretest	D (ผลต่าง)	t - test	p - value
1. ขั้นตอนการทำงานประหยัดเวลา เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	4.90	2.50	2.40	10.85	0.000***
2.สามารถลดค่าใช้จ่ายและแรงงานในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน	4.90	2.50	2.40	10.85	0.000***
รวม	4.90	2.50	2.40	10.85	0.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (***) $p < .001$

ด้านประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวมพบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป (mean = 4.90) เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลอง คือการจัดทำบัญชีด้วยมือ มีความพึงพอใจ (mean = 2.50) แสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$ ($t = 10.85$) คือกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

อภิปรายผล ด้านประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน สมมติฐานที่ 3

ก่อนทดลอง เกิดปัญหาความล่าช้าของการนำเสนอข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล การจัดทำบัญชียังไม่เป็นระบบ สิ้นเปลืองทรัพยากร และต้องใช้งบประมาณของกองทุนในการจ้างพนักงานบัญชีมาจัดทำบัญชี

หลังทดลอง จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้โปรแกรม ประเมินจากการทดลองใช้โปรแกรมมาแล้ว 2 เดือน พบว่า ทำให้ประหยัดเวลาในการทำบัญชี เช่น โปรแกรมสามารถคำนวณได้โดยอัตโนมัติและทราบผลทันที สามารถออกงบการเงิน ทราบผลการดำเนินงานได้ทุกเวลาที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อนันท์ งามสะอาด (2551) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ดีต้องมีลักษณะต่างๆ เช่น ประหยัด คือ ประหยัดต้นทุน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงสรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คณะกรรมการผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

ตารางที่ 4 ด้านประสิทธิผลในปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (Pretest - Posttest)

ด้านประสิทธิผลในปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์	mean Posttest	mean Pretest	D (ผลต่าง)	t - test	p - value
1. ด้านการปล่อยกู้และเก็บชำระหนี้ ทำได้ตามเป้าหมายที่กำหนด	4.90	3.00	1.90	6.86	0.000***
2. ด้านการเก็บเงินออมทรัพย์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด	4.90	3.10	1.80	7.22	0.000***
3. สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน เช่นงบกำไรขาดทุน และงบดุลได้อย่างถูกต้องและทันเวลา	4.90	2.80	2.10	7.58	0.000***
4. การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.90	3.00	1.90	8.14	0.000***
5. กระบวนการทำงานเกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมาย	4.90	2.90	2.00	7.75	0.000***
รวม	4.90	2.96	1.94	7.51	0.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (***) $p < .001$

ด้านประสิทธิผลในปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวมพบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรม (mean = 4.90) เพิ่มขึ้นจากก่อนทดลอง คือการจัดทำบัญชีด้วยมือ มีความพึงพอใจ (mean = 2.96) แสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$ ($t = 7.51$) คือกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

อภิปรายผล ด้านประสิทธิผลในปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สมมติฐานที่ 4

ก่อนทดลอง วัดจากด้านการปล่อยกู้ การเก็บชำระหนี้ และการออม ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น สมาชิกรายไหน ปล่อยกู้เมื่อวันที่เท่าไร บางครั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านลืมนัดบันทึก ซึ่งทำให้การคำนวณดอกเบี้ยเกิดการผิดพลาด ส่วนงบการเงิน บางครั้งงบแสดงฐานะทางการเงินทำไม่ลงตัว จึงจำเป็นต้องจ้างบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถจัดทำ ทำให้ไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

หลังทดลอง ประสิทธิภาพด้านการปล่อยกู้และเก็บชำระหนี้ การออมทรัพย์ โปรแกรมสามารถคำนวณได้โดยอัตโนมัติ ไม่ผิดพลาดและทราบผลทันที ประหยัดเวลา ทรัพยากรและรวดเร็ว สามารถออกรายงานทางการเงินได้ทันที ทำให้กระบวนการทำงานเกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วรวิทย์ พุกกาคุณันท์ (2550, หน้า 1) การปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จุดสำคัญของประสิทธิภาพอยู่ที่วัตถุประสงค์ที่วางไว้เกิดผลที่เป็นจริงขึ้นมา ดังนั้นจึงสรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คณะกรรมการผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ

อภิปรายปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ปัญหา/อุปสรรค จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านผู้จัดทำบัญชี ส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำบัญชี ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหนึ่งจึงจะทำให้เกิดความเคยชิน ส่วนทางด้านการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป โปรแกรมนี้ใช้ไม่ได้กับ windows 10 ซึ่งต้องมีพัฒนาโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปให้ทันสมัยตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านผู้จัดทำบัญชี มีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มข้อมูลในโปรแกรม ในด้านของสัญญาการกู้เงิน สัญญาค้ำประกัน ใบแจ้งชำระหนี้ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการจัดทำบัญชีมากขึ้น

อภิปรายข้อมูลเพิ่มเติม

1. การประเมินความพึงพอใจของสมาชิกจากการได้รับบริการจากกองทุนหมู่บ้าน ระหว่างการจัดทำบัญชีด้วยมือ และหลังทดลองการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปใช้ในการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจของสมาชิกจากการได้รับบริการจากกองทุนหมู่บ้าน ระหว่างการจัดทำบัญชีด้วยมือและหลังทดลองการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปใช้ในการทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

ความพอใจจากการให้บริการ กองทุน	ก่อนทดลอง n = 310			หลังทดลอง n = 310			t - test	p-value
	mean	S.D.	ระดับ	mean	S.D.	ระดับ		
1. กองทุนสามารถพิจารณาการปล่อยกู้ได้อย่างรวดเร็ว	3.60	0.59	มาก	4.51	0.55	มากที่สุด	19.02	0.000***
2. กองทุนสามารถรายงานข้อมูลที่เป็นข้อมูลการฝาก ถอน และเงินกู้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน	3.84	0.53	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด	18.69	0.000***
3. ข้อมูลทางการบัญชีเงินฝากและเงินกู้ของกองทุนสามารถตรวจสอบได้สะดวกและรวดเร็ว	3.85	0.56	มาก	4.91	0.29	มากที่สุด	31.06	0.000***
4. กองทุนสามารถรายงานงบการเงินแก่สมาชิกได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง	3.81	0.55	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด	37.50	0.000***
5. ผู้ทำบัญชีของกองทุนสามารถทำบัญชีได้อย่างรวดเร็ว	3.78	0.60	มาก	5.00	0.05	มากที่สุด	36.14	0.000***
6. ปัญหาเกี่ยวกับการทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านของท่านมีน้อยมาก	3.93	0.71	มาก	4.97	0.16	มากที่สุด	26.83	0.000***
7. ท่านมีความพึงพอใจกับการให้บริการของกองทุนหมู่บ้าน	4.13	0.63	มาก	4.99	0.08	มากที่สุด	24.39	0.000***
รวม	3.85	0.59	มาก	4.84	0.27	มากที่สุด	27.66	0.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (***) $p < .001$

ความพึงพอใจของสมาชิกจากการได้รับบริการจากกองทุนหมู่บ้าน ก่อนทดลองใช้โปรแกรมมีความพึงพอใจในระดับมาก (mean = 3.85 , S.D. = 0.59) หลังทดลองใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (mean = 4.84 , S.D. = 0.27) หมายความว่า สมาชิกมีความพึงพอใจในการทำบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์สูงกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .001$ ($t = 27.66$)

อภิปรายผล ความพึงพอใจของสมาชิกจากการได้รับบริการจากกองทุนหมู่บ้าน

ในภาพรวม พบว่า ก่อนทดลองในทุกด้านสมาชิกพึงพอใจในการทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่แล้ว

เพียงแต่ว่าการพิจารณาการปล่อยกู้ อาจล่าช้าบ้าง เนื่องจากต้องกลับไปค้นหาเอกสารประวัติการกู้ของสมาชิก ในส่วนของงบการเงินต้องรอคณะกรรมการกองทุนสรุปผลก่อนถึงจะทราบได้ ปัญหาเกี่ยวกับการทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกไม่ได้เข้าไปคลุกคลี จึงไม่ทราบปัญหาภายใน หลังจากการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป สมาชิกมีความพึงพอใจมากขึ้น เนื่องจากสามารถสามารถค้นประวัติและยอดเงินกู้ในโปรแกรมได้รวดเร็วกว่า สามารถรายงานสรุปให้ได้ทันทีที่ต้องการ คณะกรรมการทำงานได้เป็นระบบมากขึ้น

ตารางที่ 6 การประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป

ประสิทธิภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป	ระดับของความพึงพอใจความสามารถในการใช้งาน		
	X	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสามารถในการใช้งานของโปรแกรม			
1. สามารถเรียนรู้การใช้ระบบได้ง่าย	3.70	0.68	มาก
2. สามารถปฏิบัติงานกับระบบโปรแกรมได้ไม่ยาก	4.40	0.52	มาก
รวม	4.05	0.60	มาก
การบำรุงรักษาโปรแกรม			
1. สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดกับระบบได้	3.40	0.52	ปานกลาง
2. สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างยืดหยุ่น	4.70	0.48	มากที่สุด
3. ระบบสามารถทดสอบความถูกต้องได้อย่างน่าเชื่อถือ	4.70	0.48	มากที่สุด
รวม	4.25	0.49	มาก
ความสะดวกในการใช้งานของโปรแกรม			
1. สามารถปรับใช้ระบบโปรแกรมกับกองทุนของตนได้อย่างดี	4.20	0.63	มาก
2. ระบบใช้งานง่ายและสอดคล้องกับความต้องการ	3.90	0.57	มาก
รวม	4.05	0.60	มาก

การประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป โดยภาพรวม พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีความพึงพอใจในระดับมาก ($X = 4.05$, $S.D. = 0.60$)

อภิปรายผลการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป

ด้านความสามารถในการใช้งานของโปรแกรม (Usability) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในระบบโปรแกรม เพราะสามารถเรียนรู้การใช้ระบบโปรแกรมได้เร็ว เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ด้านการบำรุงรักษาโปรแกรม (Maintainability) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านยังไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นได้กับระบบทุกปัญหา เนื่องจากยังไม่มีความรู้ในการแก้ปัญหาของระบบ แต่สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลต่างๆที่บันทึกไว้ในระบบได้อย่างยืดหยุ่น เช่น สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ แก้ไขข้อมูลได้ตลอดเวลาเมื่อเกิดการผิดพลาด และสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ ด้านความสะดวกในการใช้งานของโปรแกรม (Portability) คณะกรรมการพอใจในระบบของโปรแกรมที่สามารถใช้งานได้ง่าย ติดตั้งง่าย มีความสอดคล้องกันในการทำงาน ระบบบัญชีมีการใช้งานสะดวกกว่าการทำบัญชีจากเครื่องมืออื่นๆ ที่เคยทำ เช่น ทำจากโปรแกรม Excel ซึ่งต้องใช้สูตรในการคำนวณ แต่โปรแกรมสำเร็จรูปนี้ เพียงแต่ป้อนข้อมูลที่ถูกต้องในแต่ละกิจกรรมของกองทุน ระบบก็สามารถประมวลผล และจัดทำรายงานได้โดยอัตโนมัติ

2. ด้านการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป เป็นการทดสอบว่าโปรแกรมมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงพัฒนาแก้ไขให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของกองทุนหมู่บ้านต่อไป

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจความสามารถในการใช้งานโดยภาพรวม (Posttest)

ความสามารถในการใช้งานของโปรแกรม	ระดับของความพึงพอใจความสามารถในการใช้งาน		
	X	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถเรียนรู้การใช้ระบบได้ง่าย	3.70	0.68	มาก
2. สามารถปฏิบัติงานกับระบบโปรแกรมได้ไม่ยาก	4.40	0.52	มาก
ภาพรวม	4.05	0.60	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า โดยภาพรวมของความสามารถในการใช้งานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีความพึงพอใจในระดับมาก ($X = 4.05$, $S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาความสามารถในการใช้งาน เป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติงานกับระบบโปรแกรมได้ไม่ยาก ($X = 4.40$, $S.D. = 0.52$) สรุปคือสามารถเรียนรู้การใช้ระบบได้ง่าย และสามารถปฏิบัติกับระบบโปรแกรมได้ไม่ยาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจการบำรุงรักษา โดยภาพรวม (Posttest)

การบำรุงรักษาโปรแกรม	ระดับของความพึงพอใจการบำรุงรักษา		
	X	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดกับระบบได้	3.40	0.52	ปานกลาง
2. สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างยืดหยุ่น	4.70	0.48	มากที่สุด
3. ระบบสามารถทดสอบความถูกต้องได้อย่างน่าเชื่อถือ	4.70	0.48	มากที่สุด
ภาพรวม	4.25	0.49	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า โดยภาพรวมของการบำรุงรักษาโปรแกรม คณะกรรมการกองทุนฯ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($X = 4.25$, $S.D. = 0.49$) เมื่อพิจารณาด้านการบำรุงรักษา เป็นรายข้อ พบว่า สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างยืดหยุ่น และระบบสามารถทดสอบความถูกต้องได้อย่างน่าเชื่อถือ เป็นสิ่งที่คณะกรรมการมีความพึงพอใจมากที่สุด ($X = 4.70$, $S.D. = 0.48$) สรุปคือสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดกับระบบได้ สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างยืดหยุ่น ระบบสามารถทดสอบความถูกต้องได้อย่างน่าเชื่อถือ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจความสะดวกในการใช้ โดยภาพรวม (Posttest)

ความสะดวกในการใช้งานของโปรแกรม	ระดับของความพึงพอใจความสะดวกในการใช้		
	X	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถปรับใช้ระบบโปรแกรมกับกองทุนของตนได้อย่างดี	4.20	0.63	มาก
2. ระบบใช้งานง่ายและสอดคล้องกับความต้องการ	3.90	0.57	มาก
ภาพรวม	4.05	0.60	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า โดยภาพรวมของความสะดวกในการใช้งานของโปรแกรม คณะกรรมการกองทุนฯ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($X = 4.05$, $S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาความสะดวกในการใช้ เป็นรายข้อ พบว่า สามารถปรับใช้ระบบโปรแกรมกับกองทุนของตนได้ดี เป็นสิ่งที่คณะกรรมการมีความพึงพอใจมากกว่าข้ออื่น ($X = 4.20$, $S.D. = 0.63$) สรุปคือสามารถปรับใช้ระบบโปรแกรมกับกองทุนของตนได้อย่างดี ระบบใช้งานง่ายและสอดคล้องกับความต้องการ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ระหว่างการจัดทำบัญชีด้วยมือและหลังการทดลองนำบัญชีโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปใช้ในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน พบว่า การจัดทำบัญชีด้วยมือทำให้เกิดความล่าช้าของการนำเสนอข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล การทำบัญชีในระบบที่ไม่สมบูรณ์ รวมไปถึงเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้จ้างพนักงานบัญชีมีน้อย หลังจากการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไปทดลองใช้ ในการจัดทำบัญชี ซึ่งผลจากการประเมินทั้ง 4 ด้าน พบว่า คณะกรรมการกองทุนมีความพึงพอใจในการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมากกว่าการจัดทำบัญชีด้วยมือ ซึ่งในด้านประสิทธิภาพคือ เป็นระบบที่เข้าใจง่าย สามารถทำบัญชีด้วยตนเองได้ตามขั้นตอนของระบบ โดยสามารถจัดเก็บข้อมูลการเงินต่างๆ และข้อมูลของสมาชิกไว้ในระบบได้ทั้งหมด ป้องกันข้อมูลรั่วไหล ตลอดจนการจัดทำงบการเงิน โปรแกรมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และยังสนับสนุนการทำงานในชีวิตประจำวันของคณะกรรมการให้ง่ายขึ้น ด้านประสิทธิผล คือ การจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทำให้การจัดทำบัญชีเป็นระบบมากขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และยังส่งผลให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง และสมาชิกผู้รับบริการกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการรับบริการจากกองทุนเพิ่มขึ้น เพราะได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะด้านงานวิจัย

ผลจากการศึกษาเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่องของการเตรียมความพร้อมของระบบอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของแต่ละหมู่บ้านก่อนเข้ารับการอบรม และผู้ที่เข้ารับการอบรมควรมีความรู้พื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมยังใช้แป้นพิมพ์ไม่เป็น จึงทำให้เกิดความล่าช้า

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถมีข้อมูลในการดำเนินงานเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการบัญชีให้เป็นระบบ ระบบบัญชีที่พัฒนาจึงต้องเป็นระบบบัญชีอย่างง่าย ที่สะดวกต่อการใช้งานและเรียนรู้ทำความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

การวิจัยอย่างต่อเนื่องสำหรับกองทุนหมู่บ้านที่มีความสนใจในงานวิจัยนี้ ต้องการต่อยอดงานวิจัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีมีความสำคัญและจำเป็นในการจัดทำข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างมากโดยโปรแกรมนี้ออกแบบให้ง่ายต่อการใช้งานสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านบัญชีมุ่งเน้นให้นำข้อมูลที่เกิดจากการดำเนินงานบันทึกอย่างเป็นระบบเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีมากขึ้นในปัจจุบันอาจจะส่งผลให้วิธีการหรือคุณสมบัติของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปไม่เป็นปัจจุบันซึ่งต้องมีการพัฒนาต่อเนื่อง ตามยุคสมัย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถมีข้อมูลในการดำเนินงานเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการบัญชีให้เป็นระบบระบบบัญชีที่พัฒนาจึงต้องเป็นระบบบัญชีอย่างง่าย ที่สะดวกต่อการใช้งานและเรียนรู้ทำความเข้าใจ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ โพธิ์ขา. (2557). การศึกษาสภาพปัญหาของระบบบัญชี กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านปาง หมู่ที่ 1 ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. งานวิจัย. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา .
- จิตต์อารีย์ กนกนรินทร์. (2551). การพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนงบประมาณ พัสดุ การเงินและบัญชี : กรณีศึกษาหอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. งานวิจัยคณะวิจิตรศิลป์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นจาก [ฐานข้อมูลงานวิจัยอิเล็กทรอนิกส์ \(CMU e-Research\)](#).
- ณัฐโชค คำพยอม และคณะ. (2557). ระบบบัญชี. สืบค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2558. จาก <http://slideplayer.in.th/slide/1959106/>
- ยุวพาพร พลเวียง. (2550). การประเมินการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภทของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ของสหกรณ์ในพื้นที่รับผิดชอบสตท.7 (เชียงใหม่). การค้นคว้าแบบอิสระ. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Theses).
- วรัท พุกชากุลนันท์. (2558). ประสิทธิภาพและประสิทธิผล. สืบค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2558, จาก <http://peenet.blogspot.com/2008/07/efficiency-effectivenessadministrator.html>
- วัชริน ขวัญพะงุ้น. (2555). หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล. สืบค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2558. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/226830>
- วัฒนา ยืนยง. (2555). การขยายโปรแกรมผลต่อยอดซอฟต์แวร์ระบบบัญชีเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านลงสู่ชุมชน : กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงราย. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ส่วน ทาเหล็ก. ประธานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย . สัมภาษณ์. 17 กันยายน 2558.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. “รู้จักกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง”. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2558. จาก http://www.villagefund.or.th/index.aspx?pageid=469&parent=433&directory=1964&page_name=content
- อนันท์ งามสะอาด. (2554). ประสิทธิภาพ (Efficiency) และ ประสิทธิภาพ (Effective) ต่างกันอย่างไร. ประธาน อาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก สมุทรปราการ. แหล่งที่มา <http://www.kat.ac.th/index.php/81-2011-12-30-02-36-17/2584-28aaa>. สืบค้น 27 ตุลาคม 2558.
- เอกพงศ์ มุสิกะเจริญ. (2558). กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี. สืบค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2558, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/493971>